

Aftursvar til Petur C.

Ríð tær ikki so niðarlaga

I eini panelgrein í Sosialinum leygardagin tann 13. nov. skrivaði eg nakrar hugleiðingar upp undir býráðsvalið viðvíkjandi veltu traðnum her í býnum, hvar m.a. varð mælt til at ganga so langt sum møgulegt í varðveitanini av traðnum, so vit harvið kunnu seta ein veruligan minnisvarða yvir tí sum velt varð upp úr nýggjum av undanfarnum ættum í hesum býi.

Stuttligt at hoyra borgarstjóran málbera seg so «sakligt» um hetta álvarsmál, í einum aftursvari til mín í Dagblaðnum friggjadagin; í staðin fyri at siga sína hugsan um málið fer borgarstjórin at diskutera mín persón, hvar eg havi bygt, útsýnið o.s.fr. Hvat hevur hetta við traðarmálið at gera? Eg veit væl at at henda ústýkkjargættan, sum sipað verður til millum Svalbardsvegin og Dala-vegin, hevur okkurt hendinga frikki, sum ikki er stórt frægari enn frimerki, tá hugsað verður um samlaða viddina har á leið — alt gott at siga um frikkin, men hugsan mín var um varðveitan av veruligum samanhagandi traðum, og ikki bara nokur fá frimerkjafrikki hist og her. Hitt møguleik um at eg havi bygt á tí áðurnevnda okinum og vil forða fyri at onnur ung fá sama møguleika sum eg — hartil er bara at siga, at tá eg, sum so mong onnur, fyri 5–6 árum síðani stríddist við at fáa eitt grundstykki at byggja á her í býnum, fekk eg fyri tað fyrsta onki grundstykki frá býráðnum, ikki so mikið sum eitt svar var eg verður frá teirri síðuni av uppá umsókn mína, og fyri tað næsta so megnaði býráðið, sum sat frá 1968–72, ikki at gera meiri enn 17 — skrivað seytjan — grundtøki byggibúgvinn úti á Bóndabrekku tey fyra árin, t.v.s. á 1/4 grundtøki um árið; sig so ikki teir vóru raskir, sum har sótu, eisini tú Petur Christiansen, tá út vistu at umsóknirnar um grundstykki vóru yvir hundrað í tali, sum høvdu hópað seg upp á býráðnum. Heilt natúrligt var tí hjá mær at leita aðrar leiðir, hjá privatum, tí frá kommununi við Peter C. á odda var onki at vænta, tað gekk sjón fyri søgn; teir so steinsóvu — ikki fyrr enn pressað bleiv so stórt sum tað bleiv, tá rassaðust teir við, sum liva av at vera býarpolitikarar. Ofta og títt gloyma hesir somu fjøldina so títt og knapt valið er farið aftur um bak, og harafturat lata valdið, sum teir hava fingið frá veljarum upp í hendurnar á nokrum fáum embætismonnum. Einaferð talaðu feroingar um tað tyngjandi danska embætisvaldið her á landi, latið ikki seguna endurtaka seg við teimum feroysku embætismonnum, teir eru ikki smittin frægari!!!

Petur C sigur annars, at vit báðir eru samdir um, at endamálið við kommunala íbúðarpolitikkinn má vera at fylgja gamla feroyska byggimynstri, so hvør familja fær møgu-

leika at byggja sær síni egna hús, og tað er rætt, men folkaflaksmenn hava jú í hesum valskedi roynst sum kommunalir byggiharrar. Essa Arge enntá reypar í Dagblaðnum av húsunum, sum hann hevur fyr-

stilað vegna býráðið, men eitt veit eg, at hesi hús eru ikki fyri vanligar havnarborgarar — hetta eru ivaleyst dýrastu sethúsa-kvadratmetrar sum eru bygdir í Føroyum; latið søguna ikki endurtaka seg, men gevið

★★★★

Er Havnin ein ótryggur býur?

Tá eg var smádrongur var Havnin ein hugnaligur býur við umleið 3 til 4.000 íbúgvum. Býurin hevði tá ikki allar hesar vælferðar-trupulleikar sum í dag óröva sinnini á mongum her í býnum. Eg vaks til niðri í Bo og vóru vit rættuliga nógv børn sum hoyrdu til har. Eins og børn flest, spældu vit dagin langan og út á kvöldini eisini. Onkuntíð kom fyri at vit ikki varnaðust at klokkan var blivin nakað nógv, kanska 9 ella 10. Men tað gretti ikki. Um 10-tíðina koma so 2 politistar, Søren og Henry spákandi oman gøtuna. Teir steðgaðu á og siga høviskliga men avgjort, at nú var klokkan blivin so mikið, at vit áttu at fara til hús. Hetta bleiv gjørt prompte. Vit høvdu alla virðing fyri hesum politistum og fyri politistum yvirhøvur.

Vit hava ikki tikið skaða av at siggja politistar á gøtunum, tað hoyrir við til eina býarmynd og vit hava heldur ikki tikið skaða av at akta boðum teirra.

Vit hava lógir av øllum møgulegum slag. Vit hava ferðslulóg, vit hava veiðlóg, rúsdrekkaalóg, heilidagslóg o.s.f. Hetta eru lógir sum vera álagdar borgarunum sum eina leiðbeining um hvat ein kann og hvat ein ikki kann. Lógirnar eru settar fyri at fyribyrgja misbrúki og at tryggja fólki móti yvirgangi. Lógin er eins fyri øll.

Vit hava eina ferðslu her í býnum, sum fullkomiliga er brend saman. Fútin og býráðið hava óivað fleiri ferðir havt fundir um hesi viðurskipt og eru so komin á samt um tiltøk sum kunnu betra støðuna. Býráðið hevur fingið sett nógv skeltir upp til leiðbeining, gjørt ymsar gøtur einsættaðar, merkt vegir og fingið til vega nakað av pláss til parkering. Um alt hetta ikki hevur eydnast til fullnar, má kortini sigast, at hetta hevur bót um støðuna. Tað kann næstan gera tað sama hvat gjørt verður, miðbýurin kann ikki taka alla hesa ferðslu.

Hvørja uppgávu hevur so politiið árikið sær í samband við alla hesa ferðslu í býnum? Vit rokna við, at tá tveir partar (býráð og politii) tosa seg til rættis um eina arbeidssuppgávu, ja, so má roknað við, at báðir partar luttaka í hesum arbeiði.

Vit mugu íð hvussu so er viðganga, at tað arbeiði politiið hevur árikið sær, hvat ferðslutrygdin í býnum viðvíkri, ikki sæst við vanligum eygum borgaranna.

Politivaldið í Føroyum er undir danskari umsiting og verður

goldið av dønnum. Tann figgjarpolitikkur sum ríkin verður av donsku stjórnini, rakar óivað feroysku politiviðurskiptini. Kanska verður Havnin mett við ein provinsbý í Danmark í somu stódd hvat íbúgvaratil viðvíkri og verður figgjað har eftir. Um so er mugu avvarandi myndugleikar í Føroyum gera vart við, at Havnin er ein býur og hevur allar trupulleikar sum ein býur hevur at stríðast við, hvat tryggileika borgaranna viðvíkri. Hesin tryggileiki eigur ikki at vera prioriteraður eftir donskum figgjarpolitikki.

Fráfarni fútin sýntist at liva og láta sum honum lystir. Fyri mær sýntist hann at vera ein beinrakinn »koloni-embætis-

unga ættarliðinum møguleika at fáa sámulig grundtøki, og síðani fyriskipa sína egna sethúsabyggging — hetta er væl biligari og betri enn Essa og Co. kunnu gera tað fyri.

Johan Samuelsen

maður». Tann virðing sum feroingar yvirhøvur høvdu fyri lóg og rætti, kámaðist stórliga í hansara tíð sum fúti. Tað verður tórført at rætta hetta aftur.

Um kvöldarnar tykist býurin at vera eins og ótryggur og um dagin. Um næturnar hendir mangt og hvat sum kundir verði fyriryrgt um allar arbeidssuppgávur vóru væl fyriskipaðar.

Her má koma vendi í. Tryggleikin í býnum má og skal fáa tær somdir sum krevjast.

Eg haldi at Tórshavnar býráð, á ein ella annan hátt skal krevja politiið út á gøtuna, um dagin, um kvöldið og um náttina, til gongu.

Napoleon Jacobsen

★★★★

»Atferðartrupuleikar«

Ein »lesiaetlanarnevnd« hevur í seinastuni sent út eitt »álit« viðvíkjandi »serundirvísing«. Hóast eg hvorki eri serkonur ella havi serstakar fyritreytir fram um onnur at døma um tað hesir av onkrum útvaldu menn skriva, komi eg við eini viðmerking.

Millum aðrar bólkir av børnum, hoyri- og talbrek- o.s.a. nevnið nevndin »børn við atferðartrupuleikum«. Hetta haldi eg vera eitt ógvuliga lógð hugtak. Eg eigi sjálvur ein son, sum ymsir lærarar, av ymsum meir og minni skiljandi grundum, hava skýrt »atferðartrulan«. Tað er blivið so modernað at seta diagnosur á øll fólk, eisini børn, fyri alt møgulegt. Serfrøðingarnir mugu óivað hava brúk fyri síni serfrøði, ein uppgáva teirra man vera at seta børnini í kassar, ella bólkir, alt eftir hvussu tey kunnu fá sær diagnosur fyri atburð.

Tá sonur mín spælir úti við vinum sínum, hevur hann ikki »atferðartrupuleikar«. Tá hann er her heima og eg tosi við hann um alt millum himmal og jorð, er hann gloggur og áhugaður í øllum. Men kemur hann inn um skúlagátt og skal sita kyrrur og halda munn og helst ikki røra seg ov mikið, gerst hann »atferðartrupul«. Men er tað hann, sum »hevur trupulleikar«? Fyri mær at siggja er tað ikki hann, men skúla lærarar og myndugleikarnir, sum hava »trupulleikar«, av tí at ov mikið av lívshuga og »útføldilsstrangd« er í honum, til at hann kann setast stillur og akta.

Framhald á síðu 7

viðmerkingar

Má steingjast

I oddagrein um bilferðslu skrivur 14. september:

Viðvíkjandi ferðsluni í miðbýnum er at siga, at her er einki annað at gera uttan at steingja miðbýin fyri alla privata ferðslu. Tá tað um tvey ár er eydnast at gjøgnumføra Jóannes Patursonargøtu verður kommunan at gera stór parkeringspláss við hesa gøtu, og síðani forða fyri allari privatari bilkoynring innan fyri t.d. Landavegin-Jóannes Patursonargøtu og Jónas Broncksgøtu. Bert hýrvognar og vøruvognar við orindum innan fyri hetta okið áttu at sloppið inn um henda ringin.

Hvis de indskrænkedes

Dimmalætting skrivur um fiskifrøðing og virki teirra. Fiskeribiologerne ger utvivlsomt en god gerning ved at påpege den hidtidige systematiske afmatning i bestanden. Men en større og gavnligere nytte ville disse biologer gøre, hvis De indskrænkede Deres viden til at påpege, hvor der er behov for fredning, men tillige at finde ud af, hvad der måtte være at gøre for at hidtil utraditionelle veje at træffe forholdsregler, som ikke blot kunne tjene til at beskytte den bestand, som endnu findes, og desuden til at anvise veje til, at den kan bevares og øges.

Ein sjóforklaring

Eilif Samuelsen skrivur í bløðnum um Bókamiðsolkjakið:

— Frágreiðingin hjá landsstýrismanninum um, hví hann ikki vildi royna at útvega vøðald meti eg sum eina sjóforklaring, men skuldi tað verið ein misskiljing, talan er um, so skuldi eingin verið glaðari enn eg, tí so eru kanska reellir møguleikar fyri at fáa nýggjar samráðingar við landsstýrið um hetta málið.

FØROYA
BANKI
banki FØROYA